

(nadaljevanje s 1. strani)

manjšo lastno materialno osnovo za nadaljnji razvoj;

— stagnacijo družbene produktivnosti dela — ne uresničujemo ene od temeljnih nalog, ki smo si jo postavili s srednjeročnim načrtom, tj. povečanje deleža produktivnosti dela v prirastu družbenega proizvoda;

— gibanje nekaterih oblik porabe, zlasti OD, nad materialnimi možnostmi. Ob povečanju produktivnosti dela za 1% so se nominalni osebni dohodki na zaposlenega povečali za 18%;

— nezadostno pripravljenost za večje investicijske programe itd.

Temeljni cilj razvoja za srednjeročno obdobje 1976-80 je doseči skladnejši družbenoekonomski razvoj občine z dinamično rastjo gospodarstva, ki naj zagotovi izboljšanje življenjskih in delovnih razmer delovnega človeka. To naj bi zagotovili s povprečno letno stopnjo rasti družbenega proizvoda 6,5% ter z rastjo produktivnosti dela 4,4% letno.

Da bi do konca srednjeročnega obdobja dosegli dogovorjene cilje, se s programom razvoja za leto 1977 postavljajo pred gospodarstvo občine zahtevne naloge.

Realni družbeni proizvod se mora povečati za 6% in naj bi hitreje rasla industrijska proizvodnja (za 7%). Zaposlenost se lahko poveča za 2%, s čimer bo družbeno produktivnost dela porasla za okoli 3%. Na teh osnovah bi se realni osebni dohodki na zaposlenega lahko povečali za 1 do 2%.

Oživiljanje gospodarske aktivnosti v občini načrtujemo na večjih investicijskih naložbah v industriji, prometu in gradbeništvu, ki so bile aktivirane v letu 1976 in od katerih pričakujemo, da bodo že v letu 1977 dale svoje učinke in prispevale k dinamiki rasti družbenega proizvoda. Prav tako bodo k oživiljanju gospodarske aktivnosti pripomogle tudi ugodnejša konjunktura gibanja na domačih in tujih tržiščih. Pričakujemo povečanje izvoza blaga in storitev v občinskem gospodarstvu kar za 33%, uvoz pa naj bi se predvidoma povečal za 22%. Z republiško resolucijo se v Sloveniji predvideva povečanje uvoza predvsem reprodukcijskega materiala, kar zagotavlja tudi industrijskim podjetjem v občini, ki so skoraj 65% vezana na uvoz surovin, boljše oskrbljenost z reprodukcijskim materialom. Da bi dosegli krepitve materialne osnove temeljnih organizacij združenega dela, je z resolucijo SRS predvideno, da bodo morala sredstva za osebno, skupno in splošno porabo rasti za 10% počasneje od rasti družbenega proizvoda, ob upoštevanju s samoupravnimi sporazumi o temeljnih planovih opredeljenih prednostnih panog. Za uresničevanje zahtevanih nalog, ki se postavljajo pred gospodarstvo, pa bo potrebno hitreje in učinkovitejše vključevanje v integracijske procese, predvsem v vertikalno povezovanje, v reprodukcijske komplekse, ki bi zagotovili realizacijo kvalitetnih in smelejših razvojnih konceptov, s tem pa tudi načrtovani razvoj.

NEKATERE POMEMBNEJŠE NALOGE, KI JIH MORAMO IZ SREDNJE-ROČNEGA NAČRTA URESNIČITI V LETU 1977

— V industriji bo velika odgovornost na tistih delovnih organizacijah, ki so z dogovorom o temeljnih plana opredeljene kot nosilke industrijskega razvoja v Ljubljani. Te bodo intenzivno delale glede uresničevanja investicijskih programov, da bi do konca srednjeročnega obdobja dosegli načrtovano prestrukturiranje ljubljanskega gospodarstva. To so: v strojogradnji — Indos; kemični industriji — Yulon in Teol; v živilski industriji Žito in Emona.

Pomembnejše investicije leta 1977 v industriji so: pričetek gradnje II. faze toplarne: gradnja tovarne za proizvodnjo gotove in polpripravljene hrane — nosilec HP Kolinska; v industrijski coni Most gradnje tovarn: Pletenina, Plutal in Rog. Na območju občine sta z resolucijo SRS opredeljeni tudi dve prioritetni investiciji na področju bazne kemije, in sicer Yulon kot nosilec investicije za razširitev kapacitet proizvodnje poliamidov, v okviru Polikama pa je predvideno nadaljevanje del na projektu dimetilteftalata, kjer v naši občini obstaja možnost mikrolokacije v energetski coni Dolosko.

— Na področju prometne dejavnosti je postavljena kot

prioritetna naloga v Ljubljani dokončna proučitev izvedbe investicijskega programa terminalov; nosilci te naloge so Javna skladišča, ZG Ljubljana in Vektor.

— Med prioriternimi nalogami v srednjeročnem načrtu je tudi izboljšanje preskrbe občanov. V okviru sprejetega programa bodo leta 1977 zgrajeni v novih stanovanjskih soseskah potrošniški center v Štepanjskem naselju ter samopostrežne trgovine v Zalogu in Polju. Velika pa so tudi prizadevanja tako občinske skupščine kot krajevnih skupnosti za izboljšanje preskrbe v zunajmestnih naseljih. Po programu naj bi bil leta 1977 rešen predvsem problem preskrbe v Hrušici, Bizoviku in Senožetih. V okviru poslovnega centra Most pa je treba pospešiti pričetek gradnje tržnice.

— V kmetijstvu bo ustanovljena interesna skupnost za pospeševanje kmetijstva, ki bo v skladu s sprejetim programom nosilka vseh akcij za pospeševanje kmetijstva v občini. Skupščina občine je sprejela prostorski načrt za potrebe kmetijstva, ki bo omogočil izvajanje kmetijske politike v občini, sprejela pa bo tudi odlok o zaščitenih kmetijah, ki bo preprečil drobljenje perspektivnih kmetij.

— Dograjnih bo 1016 stanovanj, od tega 940 v usmerjenih stanovanjskih soseskah in 76 v individualni gradnji.

— Če bodo sprejeta delitvena razmerja dohodka, kot jih predvideva osnutek resolucije SRS za leto 1977, bo nekoliko več sredstev za potrebe skupne porabe, kot jih je bilo v letu 1976. S tem bodo delno odpravljene ali pa vsaj omiljene do sedaj nekateri neresljivi problemi na področju družbenih dejavnosti, predvsem tam, kjer je bila razširjena dejavnost največja, kot v vzgoji in izobraževanju, socialnem skrbstvu, otroškem varstvu itd. Investicijska vlaganja v področje družbenih dejavnosti bodo v letu 1977 relativno velika in bo to vsekakor zmanjšalo nesorazmerja med gospodarskim in socialnim razvojem naše občine. Dograjni bodo objekti, ki izhajajo iz I. in II. samoprispevka ter nekateri objekti, ki jih še posebej financirajo SIS in TOZD. Tako bodo na področju otroškega varstva zgrajeni VVZ Selo-Moste, Štepanjsko naselje, v Polju ob Rjavi cesti, Novo Polje z enoto v Sneberjah dokončana bo sanacija VVZ Angelce Ocep. Na področju vzgoje in izobraževanja bo zgrajen prizidek pri OŠ Zalog ter na področju zdravstva prizidek pri zdravstvenem domu v Mostah za otroški dispanzer.

— Osrednja naloga na področju urbanizma je novelacija GUP, za katero bodo morale ljubljanske občine in mesto Ljubljana zagotoviti 280 milijonov din.

— Na področju komunalnega gospodarstva bo polovica sredstev cestnega sklada ter prispevka za uporabo mestnega zemljišča odstopljena za sofinanciranje 10-letnega programa izgradnje cestnega omrežja v Ljubljani. Preostala sredstva bodo namenjena za stroške rednega vzdrževanja, del sredstev prispevka za uporabo mestnega zemljišča bo vrnjen KS, na območju katerih je ta prispevek pobran, del sredstev pa bo namenjen investicijam.

Iz sredstev občinskega proračuna v letu 1977 ne bodo več zagotovljena sredstva za financiranje potreb skupne komunalne potrošnje (redno vzdrževanje cest, zelenic, javne razsvetljave na zunajmestnih območjih itd.). Za realizacijo nalog, sprejetih s srednjeročnim načrtom bi bilo za ta del potrebno v letu 1977 zagotoviti okoli 11 milijonov dinarjev. Tu pa se srečujemo s problemom. V izhodiščih SRS za oblikovanje splošne porabe je namreč predvideno, da se v ustanovitvi komunalnih interesnih skupnosti njihovo financiranje ne bo več napajalo iz proračunov občin, temveč iz dohodka TOZD. Zato bodo morali delavci v TOZD odločiti, kakšen obseg nalog iz tega področja so pripravljeni financirati na območju občine.

— Oblikovanje splošne (proračunske) porabe v letu 1977 bo odvisno od načrtovane rasti družbenega proizvoda v občini.

OKROG VRTCA OB RJAVI CESTI SE ŠE NAPREJ ZAPLETA

Iztekajo se zadnji dnevi prvega samoprispevka za gradnjo OŠ in VVZ. Le še nekaj mesecev nas loči od zadnje napovedi začetka gradnje VVZ ob Rjavi cesti v Polju, zadnjega objekta, zgrajenega še iz I. programa samoprispevka. Če bo resnično zgrajen pa po zadnjih zapletih v KS Polje niso več prepričani.

O tej in drugi problematiki v KS Polje je predsednik sveta KS Slavko Jakič povedal naslednje:

Problem o gradnji novega vrtca ob že obstoječem ob Rjavi cesti v novi stanovanjski soseski MS-6 se je začel, ko smo od LUZ dobili predlog, da bi naj ga gradili v MS-10, to je v KS Zdobrova-Sneberje—Novo Polje, ob novi osnovni šoli, ki je tudi zgrajena s samoprispevkom. Znano je, da smo se temu predlogu uprli, ker program, sprejetega z referendumom leta 1971, niti nismo smeli spreminjati. S tem dokazovanjem smo se mučili osem mesecev, konec pa je morala narediti skupščina. Delegati vseh treh zborov so soglasno potrdili zahtevo KS Polje. To je vplivalo, da se je prvi termin gradnje, ki je bil določen za leto 1976 preložil v leto 1978, začetek gradnje pa v mesecu aprilu 1977.

Po izbojevanju (povsem nepotrebnih) bitki smo začeli s pripravami za pridobitev lokacijskega in nato gradbenega dovoljenja. Pred nas so postavili težko nalogo. Zaradi normativov, da mora biti na vsakega otroka 25 kvad. m površine, smo morali odkupiti ok. 120 kvad. m novih površin, in sicer zemljišče in stanovanjsko hišo Lojzeta Curka. To ni bilo lahko, pa nam je s polnim razumevanjem družine Curk, ki je sprejela našo željo po preselitvi, le uspelo najti skupni jezik in tako smo se že zadovoljni oddahnili, da bomo v aprilu 1977 le uspeli začeti z gradnjo. Po vložitvi vloge za lokacijsko dokumentacijo pa smo tik pred referendumom za II. samoprispevek od Soseske dobili dopis, da moramo dobiti še novih 9050 kvad. m zemljišča, in sicer v lasti dveh lastnikov (vrt in sadovnjak). Ta nova zahteva nas je presenetila. Ko smo se od presenečenja opomogli, smo se lotili še te nove naloge. Na vprašanje Soseski, kaj da bo, če tega zemljišča ne bomo uspeli odkupiti, so nam jasno odgovorili, da vrtca ne bo moč graditi. Pred tem pa smo s projektantom in predstavnikom občinske skupščine ugotovili, da je zemljišče dovolj veliko, da pride na vsakega otroka 25 kvad. m bruto površine, da so normativi za nekatere vrte v mestu 3- ali tudi 4 krat manjši! Kar spomnimo se na VVZ Ane Ziheri in še drugih. Pa tudi upoštevati bi lahko, da so otroci ob Rjavi cesti v veliko ugodnejšem položaju kot v centru mesta, saj imajo ti samo streljaj stran še ogromne površine starega mečkinega naselja in tako idealne možnosti za sprehode in igre v naravi.

Kako pa je potekla in kakšni rezultati so bili doseženi na prvem sestanku za pridobitev novega zemljišča?

Pogovor je glede na neprijetno situacijo dobro potekal. Udeležili so se ga vsi povabljeni, razen iz občinske uprave. Novakova (lastnica sadovnjaka) se upira odkupu, ker ima pri tem že slabe izkušnje, saj njej zemljišče odkupujejo že šest let, in to meter za metrom. Pri drugem zemljišču (vrt) sta lastnici 80-letna mati in njena hči. Na se-

Iz ustavnega načela, da je potrebno zagotoviti vpliv delavcev v TOZD in občanov v KS tudi na oblikovanje splošne porabe v občini, je v republiški resoluciji izvedeno določilo za prihodnje leto, da se vse vrste porabe v občini obravnavajo kot celota. Tako morajo osebna, skupna in splošna poraba v vsaki občini zaostajati za rastjo družbenega proizvoda za 10%. Kakšna bodo razmerja rasti med vsemi tremi vrstami porabe in katera od naštetih vrst porabe naj ima v okviru skupnega globala rasti prednost, bodo odločali delavci v TOZD neposredno in sočasno.

stanku je bila hči in je razložila, kako da je mati navezana na ta kos zemljišča, da bi ji izguba pomenila hud udarec. Vsi skupaj, tudi predstavnica Soseske in projektant, so se zavzeli, da bi naj projekt v najmanjši mogoči meri posegel na zemljišče teh dveh lastnikov. 25. decembra naj bi lastniki zemljišča sporočili odločitev. Pri vseh je bilo čutili pripravljenost za rešitev problema — seveda ne za vsako ceno.

Ali je Soseska MS-6 že zaključena ali se število še povečuje?

Soseska MS-6 šteje ok. 2000 prebivalcev in še ni zaključena. Število prebivalcev se bo še povečalo. Tako so se med pripravami za gradnjo VVZ ob Rjavi cesti povečale tudi potrebe po varstvu otrok. Ko smo načr-

lana in neizrisana KS. Kar želimo in kar poskusimo, se nam ustavi pri LUZ in Soseski; na primer za novo pošto, ki je skupnega pomena za več KS, se že daljša dogovarjamo, pošta odgovarja, da lahko že jutri začnejo graditi, če jim mi zagotovimo lokacijo. Pa je ne moremo. Dogovarjamo se s cerkvijo za zemljišče za farovžem, kjer ga nam bo po vsej verjetnosti uspelo dobiti, toda celotni kompleks urbanistično še ni izdelan in bomo spet čakali in čakali. Medtem pa je npr. Obnova v MS-6 postavila dve baraki, za kar KS ni obvestila, kaj še, da bi se z njo dogovorila. Podobno je s to trgovino in z vsem drugim. V naši KS ne moremo ničesar, še žeblija ne moremo zabiti v staro bajto — ker pač ni urbanistično obdelana.

Prav te zadnje besede pred-

sednika so zelo zgovorne. Veliko povedo, veliko pojasnjujejo in veliko dajo misliti. Spomnimo se še enkrat vedno novih zahtev Soseske, pa tistega odkupovanja zemlje po metrih. Zakaj krajevna skupnost ni urbanistično obdelana in zakaj so v soseskah, kot je to MS-6, samo stanovanja?

Kdo je torej kriv za črne gradnje in kdo je glavna ovira pri razvoju kraja in razvoju krajevne skupnosti?

Vse kaže, da se na nekaterih področjih pri nas za vsako ceno ohranja staro državnoadministrativno gospodarstvo, katerega ni mar ne politična ter samoupravna naravnost krajanov, ki so jo z referendumom za II. samoprispevek nedvomno ponovno izpričali, ne neizmerljiva prizadevanja družbenopolitičnih delavcev v krajevni skupnosti. Treba se bo nad tem zamisliti, ker bo sicer za razmišljanje postalo prekasno.

SG

Stanovanjska soseska MS — 6 v Polju ima od spremljajočih objektov le nov kiosk za revije in časopise. Morda bi stanovanjem bolje ustregli če bi prodajali krompir, mleko in kruh. Na prostoru za njim je v načrtu nova trgovina (foto Dušan).

tovali gradnjo ob I. referendumu, smo imeli 160 zahtev, sedaj jih imamo že 200; če bo leta 1978 vrtce zgrajen, bo teh zahtev že gotovo 300 ali več. Vrtec je načrtovan za 120 otrok.

Kako pa drugi spremljajoči objekti v soseski MS-6?

Soseska MS-6 v naši KS ima naziv »soseska« po krivici. V MS-6 so samo stanovanja in nič drugega. Razen kioska za revije in žetone ob avtobusni postaji ta soseska nima niti najmanjše površine spremljajočih objektov, čeprav je gradbeno podjetje Obnova v letih 1974, 1975 in 1976 nakazalo iz svojega dohodka 1.142.868,00 din, kar predstavlja 2% od vrednosti stanovanj, zgrajenih v tej soseski. Tako ni povečanih prodajnih površin, ni gostinskega lokala, ni frizerja, telefonske govornice ali druge servisne dejavnosti. Tudi ni prostora, kjer bi se naj sestajali hišni sveti in odvijale druge oblike samoupravnega urejanja z naseljem. Preravnalci naselja hodijo sem le spat. Zato je razumljivo, da je vključevanje stanovanj v krajevno samoupravo skrajno naporno.

Krajevno skupnost z 8000 prebivalci, v kateri so predvsem stanovanja, je težko urejati.

Trošenje moči ob težavnem zagotavljanju lokacij, kot npr. ob zgoraj omenjenem vrtcu, pa položaj še otežuje, saj v KS ni profesionalno zaposlenih delavcev.

Kateri so še drugi problemi in kako jih razvrščate po prioriteti?

VVZ ob Rjavi cesti je prvi problem, ki ga moramo rešiti, drugi je trgovina, tretji pošta z novo telefonsko centralo in četrti Zaloška cesta. To so naše osrednje naloge na področju družbenega standarda. Problemov pa je še več in tudi velikih nalog na družbenopolitičnem in samoupravnem področju.

Za vse pa je prvi in skupni problem urbanistično neobde-

IZ GLASIL DELOVNIH ORGANIZACIJ

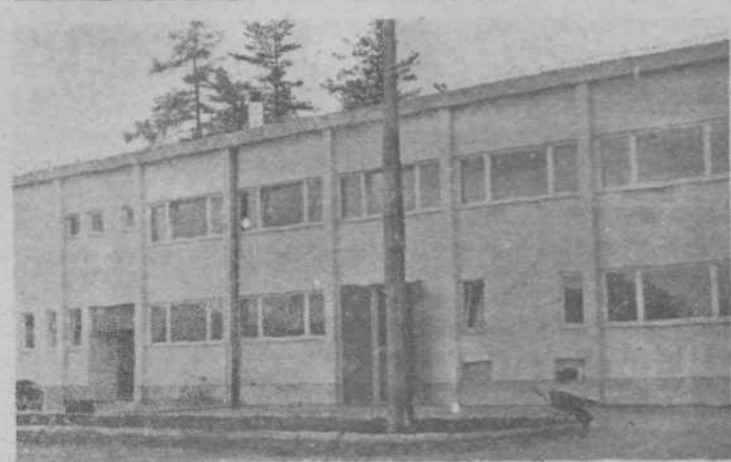
V deseti številka Mercatorja smo brali, da imajo v svojem srednjeročnem programu razvoja ljubljanskih trgovin v načrtu tudi gradnjo nove trgovine v Zalogu, in sicer v letu 1977. Drugih novosti v naši občini pri Mercatorju nismo zasledili.

V isti številki glasila smo še brli hvalo Žitu-TOZD Pekarne Ljubljana zaradi njihovega asortimenta in kakovosti kruha ter peciva kot tudi pripravljenosti tega kolektiva, da z izdelki sodeluje na raznih degustacijah.

V novbrski številki glasila Sava Kranj smo v reportaži o delovnem kolektivu KTM — Protektor, ki je član Save, brali, da so rezultati integracije že vidni, da je razpredenih že vrsto niti sodelovanja in s tem posedobljena delitev dela. V srednjeročnem načrtu pa bodo še razširili proizvodnjo penastih profi-

lov. Postavili bodo linijo za briganje penastih profilov, ki se vulkanizirajo po kontinuiranem postopku. Še vrsto novosti načrtujejo. Morda je za široko javnost najzanimivejša ta, da odpirajo servis za montažo gum, shranjevanje ter popravilo čolnov. Od integracije je razumljiva obojestranska korist. Ker ima centralni obrat Save v Kranju velikoserijsko industrijsko proizvodnjo, bo tako vrsto zahtevnejših, a maloserijskih del opravljal Protektor.

Drugi član tega velikega delovnega kolektiva iz naše občine, je Totra. Iz Totre poročajo o dobri preskrbi kolektiva z ozirom. Poskrbeli so za prvovrstni beli krompir z Dolenskega (14 ton), za jabolka (6 ton) in za kurjavo. Vse to je organiziral in poskrbel z zelo ugodnimi možnostmi plačila (trema obroki) — sindikat. Za veliko truda so člani odbora — kot pravijo — le malokdaj deležni pohvale.

Praznik republike je 320-članski delovni kolektiv Totre počastil z eno doslej svojih največjih delovnih zmag. Odprli so nove proizvodne prostore, v katere so vložili 4,4 milijarde dinarjev, od tega polovico svojih sredstev, preostalo pa so posojila. Objekt ima 4000 kv. m delovne površine in bo omogočil za okrog 20% višjo proizvodnjo pozamenterije brez zaposlovanja nove delovne sile. Za delovne ljudi pa je velike vrednosti tudi možnost izboljšanja delovnih razmer in zmanjšanje nočne dela.